

The Glories of Thai Crafts

Past . Present . Future

ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2565

ประเภทเครื่องโลหะ (กริช)

เกียรติยศ คมขำ

นายเกียรติยศ คมขำ ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ปี 2565

ประเภทงาน : เครื่องโลหะ (กริช)

เกียรติยศ คมขำ (44 ปี)

กริชโบราณเป็นงานหัตถกรรมที่ใกล้สูญหาย
เนื่องจากไม่ค่อยมีเยาวชนรุ่นใหม่ให้ความสนใจ
ในปัจจุบันที่จังหวัดสตูล เหลือผู้ทำกริชโบราณ
อยู่เพียง 2 คน

การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา

เนื่องจากมีความชื่นชอบในงานกรีซโบราณ เริ่มแรกอยากที่จะสะสมแต่เนื่องด้วยทุนทรัพย์ที่จำกัด จึงทำให้อยากลองทำขึ้นเอง และเพื่อจะได้ชิ้นงานที่หลากหลาย จึงได้ค้นหารูปแบบที่ชอบ จดบันทึก และพยายามลองทำลองผิดลองถูกในทุกขั้นตอนด้วยตัวเองเนื่องจากในพื้นที่ไม่มีช่างที่ทำงานประเภทนี้ ในช่วงแรกชิ้นงานยังไม่เป็นเป็นที่ยอมรับ แต่ก็ทดลองทำและพัฒนามาเรื่อยๆ จนเป็นที่ยอมรับและเป็นที่รู้จักของคนกลุ่มหนึ่งที่ชื่นชอบงานกรีซโบราณ เริ่มทำตั้งแต่ปี 2555 ปัจจุบันทำงานด้านนี้มาแล้ว 15 ปี ทำงานศิลปหัตถกรรมที่มีการผสมผสานภูมิปัญญาดั้งเดิมและมีการประยุกต์ พัฒนา ต่อยอดด้วยแนวคิดใหม่ๆ ให้มีความร่วมสมัย เช่น การแกะสลักกลดลาย รูปทรงต่างๆ ถ่ายทอดให้ผู้ที่สนใจเพื่อเป็นการช่วยเหลือชุมชนในท้องถิ่นให้มีรายได้ และได้จัดตั้งเป็น “วิสาหกิจชุมชนเครื่องลงยาสีโบราณ” ในปี พ.ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน

ภูมิปัญญาที่สะท้อนทักษะเชิงช่าง

- การคัดเลือกวัสดุ เช่น เหล็ก (ใช้เหล็กตีผสมกัน โดยใช้ทั้งที่มีคาร์บอนสูงและคาร์บอนต่ำ และใช้เศษเหล็ก เพื่อลดต้นทุน เนื่องจากคุณภาพที่ได้ไม่แตกต่างกัน และต้องไม่มีสนิม ส่วนไม้ (ใช้ไม้ในท้องถิ่น เช่น ไม้แก้ว ไม้หมากพลู) ปกติจะเลือกใช้ซากไม้ เพราะเนื้อไม้จะแห้ง และสีสวย ไม่ค่อยนิยมใช้ไม้สด เนื่องจากมีความชื้นสูง อาจมีการหดตัวของเนื้อไม้
- การตีเหล็ก เพื่อขึ้นรูปให้เป็นรูปร่างกรีซ ต้องควบคุมความร้อนที่ใช้
- การทำด้าม ต้องให้สมดุลกับใบกรีซ เพื่อให้เกิดความสวยงาม
- การทำปลอกฝัก ต้องให้สมดุลกับด้ามและใบกรีซด้วย
- การแกะสลัก ขึ้นอยู่กับฝีมือช่าง ปกติจะไม่มีกรวดแบบ ใช้วิธีดูแบบ/ดูรูปตัวอย่าง แล้วแกะสลักตามแบบนั้นๆ

เอกลักษณ์ผลงานที่โดดเด่น

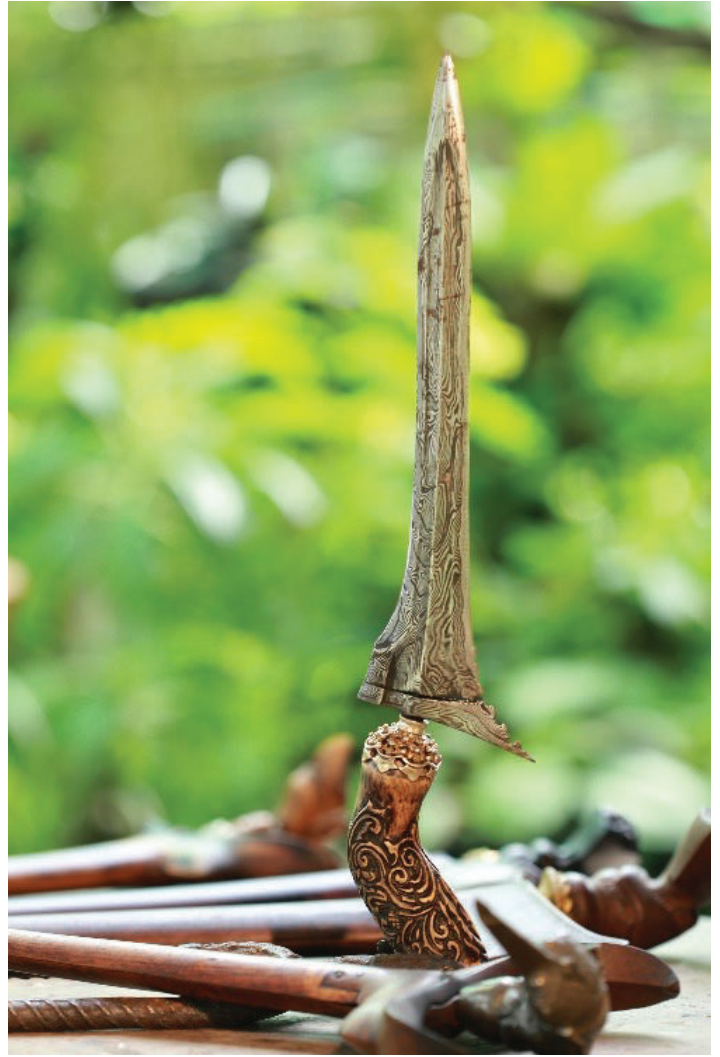
มิดกีนรี

มิดในรูปแบบด้ามต่างๆ

กริชรูปแบบด้ามโบราณ

กริชรูปแบบด้ามประยุกต์

การพัฒนาสร้างสรรค์ปรับเปลี่ยนยุค หรือต่อยอดผลงาน

- กริชประยุกต์ จะมีการแกะสลักลวดลายเพิ่มขึ้นในส่วนของปีกฉีก และปลอกฉีกเพื่อความสวยงาม ซึ่งจะแตกต่างจากกริชโบราณซึ่งไม่ค่อยมีการแกะสลักลาย มักเป็นแบบเรียบๆ
- ด้ามมีดมีการประยุกต์ในรูปแบบใหม่ๆ เช่น ด้ามกิงรี ด้ามนางฟ้า ซาตาน
- ด้ามกริชมีการประยุกต์แบบใหม่ เช่น ด้ามพญานาค ด้ามฤๅษี และด้ามท้าวเวสสุวรรณ

ความมุ่งมั่นตั้งใจในการอนุรักษ์ สืบทอดในงานศิลปหัตถกรรม

สอนให้กับนักเรียน ศูนย์การศึกษา กศน. ตลอดจนผู้ที่สนใจ
ที่จะศึกษาอยู่เป็นประจำ

ทำงานศิลปหัตถกรรมที่มีการผสมผสานภูมิปัญญา
ดั้งเดิม และมีการประยุกต์ พัฒนา ต่อยอดด้วยแนวคิด
ใหม่ๆ ให้มีความร่วมสมัย เช่น การแกะสลักลอยลาย
รูปทรง เป็นต้น

The Glories of Thai Crafts

Past . Present . Future

